

byde dem at tage noget paa deres eget Omraade, er det ikke for meget, at han ogsaa maa tage de naturlige og rimelige Konsekvenser deraf for hans egen Strandbreds Vedkommende. Men det, jeg atter her paa det bestemteste vil betone over for det ærede Medlem, er, at dette aldrig vil kunne ramme ham, uden at han selv har begæret det. Intet Forbud kan blive nedlagt, uden at vedkommende Lodsejer selv har begæret det. Dermed synes jeg i Virkeligheden, at alle de Klager, man har fremført mod denne Indskrænkning i Ejerenes Raadighed, falde bort. Man maa endda paaskønne, forekommer det mig, at vi have indrømmet ham de to Undertagelser i Slutningen af § 1. Selv det har kostet Kamp over for dem, der hævdede, at der skulde være Lighed, over hele Linien. Naar Stenfiskerne ikke maa tage Sten eller Sand fra Forstranden, maatte Ejeren heller ikke tage saa meget som en Sten eller en Spand Sand fra Forstranden. Det holdt haardt, men det lykkedes at enes derom ved den Imødekommenhed, der overhovedet er vist fra alle Sider i Udvalget, hvor alle Interesser jo have været repræsenterede. Vi have ment, at det vilde være smaaligt at nægte disse to Indrømmelser, men ogsaa, at disse to vare tilstrækkelige. Jeg bekræfter ganske, hvad det ærede Medlem udtalte om Meningen med § 9 og den Henvisning, som findes dertil i § 1 i Slutningen. Det har selvfølgelig kun været Meningen, at denne Plan skulde udarbejdes og forelægges Synsmændene osv., hvor der er Tale om at omforme Kysten, ikke blot fordi man vil tage noget derfra til Husholdning eller Have. Hvad angaar Udtrykket „tilsvarende Strækning af Strandbredden“, som det ærede Medlem ikke var klar over, vil jeg sige, at vi aldrig have været i Tvivl om, at det angaar Længdestrækningen. Naar der er nedlagt Forbud paa en 1000 Alen lang Kyststrækning, saa gælder det 1000 Alen af Strandbredden lige saa vel som 1000 Alen af Forstranden, begge Dele selvfølgelig i Længden. Der har aldrig været Tale om, at et Forbud, der var nedlagt for Eksempel for 300 Alen ud i Stranden, ogsaa skulde gælde for 300 Alen op i Landet, hvis det er det, det ærede Med-

lem mener. (*Bertelsen*, Hjørring Amts 5te Valgkreds: Det kunde forstås paa den Maade.) Det kan det ikke, fordi der staar: „Den udyrkede og for Græsvækst blottede Strandbred“. Længere kan Forbudet ikke strække sig; jeg kan ikke tænke mig, at der findes en saadan nøgen Strandbred paa 3—400 Alens Bredde, er der imidlertid en saadan, gælder Forbudet naturligvis ogsaa den, ikke fordi den er 3—400 Alen bred, men fordi den er udyrket og blottet for Græsvækst. For øvrigt skal jeg sige med Hensyn til denne Del af en Mands Ejendom — som det falder det ærede Medlem saa stærkt for Brystet, at Ejeren, naar han begærer Indskrænkning i andres Raadighed over Forstranden, ogsaa maa finde sig i selv at blive begrænset i Raadigheden over — at det er jo kun forholdsvis nyt, at Stranden overhovedet regnes for privat Ejendom. Jeg har netop i Gaar ved at efterse en anden Ting fundet den Højesteretsdom, som, hvis jeg ikke tager fejl, var den første, der slog fast, at den udyrkede, for Græs blottede Strandbred skal regnes for privat Ejendom. Den er af 1ste November 1849. Det drejede sig om Fiskernes Ret til at røgte deres Garn paa den nøgne Strandbred. Først da blev det — saa vidt jeg altsaa ved — slaaet fast, at den var privat Ejendom lige saa godt som noget andet, hvor ingen havde Lov til at komme mod Ejerenes Vilje. Indtil da har den været anerkendt som Almeneje. Det kom tydelig frem under Forhandlingerne om denne Sag i Halvtredserne, hvor levende Bevidstheden endnu den Gang var i Befolkningen om, at paa den nøgne Strandbred var det alle tilladt at færdes og tage, hvad de havde Brug for. Nu er det — ganske vist ikke ved Lov, men ved Højesteretsdom — slaaet fast, at den er Privatejendom. Men Hjemlen dertil er dog meget tvivlsom, saa den ringe Indskrænkning i Lodsejernes Raadighed, der gøres ved vor Bestemmelse, skulde man synes, at man burde tage imod, for ikke at rippe op i det Spørgsmaal, om han overhovedet har nogen Ret til denne Strandbred, og om den ikke lige saa vel som Forstranden er alles Ejendom. Hvad angaar Ejendom, der er oplugt af Havet, da er der ikke Tvivl om, at det er Hav-